

Прилог 6.7.b.1. Програм развоја научноистраживачког подмлатка Саобраћајног факултета за наредних пет година

Универзитет у Београду
Саобраћајни факултет

ПРОГРАМ РАЗВОЈА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА
САОБРАЋАЈНОГ ФАКУЛТЕТА ЗА НАРЕДНИХ ПЕТ ГОДИНА

Основне делатности Саобраћајног факултета су високо образовање и научно-истраживачки рад. У процес научно-истраживачког рада поред наставника укључени су и сарадници у настави и то: 24 асистента, 37 асистента-приправника, 4 сарадника у настави као и 5 истраживача-стипендиста ангажованих на пројектима које подржава Министарство за науку и технолошки развој.

Постојеће стање

Научно-истраживачки рад се реализује у оквиру акредитованих студијских програма на три нивоа студија:

- Основне академске студије
- Мастер академске студије
- Докторске академске студије

Акредитовани студијски програми подразумевају не само образовни процес него и научно-истраживачки рад како по модулима тако и мултидисциплинарно. Модули који репрезентују рад на Саобраћајном факултету на основним и мастер студијама су:

- Железнички саобраћај и транспорт
- Друмски и градски саобраћај и транспорт са смеровима:
  - Транспорт
  - Саобраћај
  - Безбедност друмског саобраћаја
- Водни саобраћај и транспорт
- Ваздушни саобраћај и транспорт
- Логистика
- Поштански саобраћај и мреже
- Телекомуникациони саобраћај и мреже

Поред ових модула Саобраћајни факултет на мастер студијама има акредитоване модуле за:

- Менаџмент и економија у транспорту и комуникацијама
- Операциона истраживања у саобраћају

На докторским студијама Саобраћајни факултет има акредитован један студијски модул - Саобраћај. Такође, на основу законских могућности Саобраћајни факултет је омогућио и завршетак последипломских студија, односно израду магистарских радова.

Млади истраживачи на Саобраћајном факултету укључени су у процес научно-истраживачког рада у формама:

- Магистарских студија;
- Докторских студија;

- Истраживачког рада у склопу пројеката основних истраживања, технолошког развоја као и пројеката енергетске ефикасности;
- Истраживачког рада на пројектима који имају статус међународних пројеката;
- Ангажовања на пројектима примењеног истраживања у области саобраћаја, транспорта, комуникација и логистике.

Основни приступ у програму развоја научно-истраживачког подмлатка на Саобраћајном факултету су докторске студије и израда докторских дисертација кандидата који имају звање магистра. У наставом и научно-истраживачком процесу на докторским студијама ангажовано је 38 наставника који су сви запослени на Саобраћајном факултету.

Докторске студије на Саобраћајном факултету почеле су школске 2007/2008. године са следећом динамиком уписаних кандидата:

- Генерација 2007/2008 уписано 10 кандидата;
- Генерација 2008/2009 уписано 23 кандидата;
- Генерација 2009/2010 уписано 8 кандидата;
- Генерација 2010/2011 уписано 11 кандидата.

У периоду од 2000. године до краја 2010. године на Саобраћајном факултету докторске дисертације одбранило је 35 кандидата, а магистарске радове 135 кандидата. Све одбрањене докторске дисертације и магистарски радови су из ужих научних области за које је матичан Саобраћајни факултет.

Динамика одбрањених докторских дисертација и магистарских радова од 2006-2010 године дата је у табели

Година	Одбрањене докторске дисертације	Одбрањени магистарски радови
2006	3	11
2007	5	16
2008	3	13
2009	1	18
2010	3	25
Укупно	15	83

Млади кадрови Саобраћајног факултета били су укључени у све пројекте које је подржавало Министарство за науку и технолошки развој и то у 7 пројеката основних истраживања, 11 програма у области технолошког развоја као и у 4 пројекта у оквиру националног програма енергетске ефикасности. При томе је важно напоменути да се у наведеним пројектима истражују теме из скоро свих научних области за које је матичан Саобраћајни факултет.

У наредном периоду 2011-2014. године Саобраћајни факултет ће реализовати 11 пројеката које финансира Министарство за науку и технолошки развој са 123 своја истраживача од којих су 69 истраживача по свом статусу и годинама у категорији младих истраживача.

Саобраћајни факултет је у односу на друштвено-политичко и економско окружење увек имао добру сарадњу са страним универзитетима односно факултетима. У разним облицима сарадња се остварује са: Техничким Универзитетом Данске, Техничким Универзитетом Делфт, Imperial College London, University of California - Berkeley, Virginia Tech, Универзитом у Јужној Кореји, Универзитетима у Трсту и Грацу.

У последњих пет година Саобраћајни факултет је имао и значајан број истраживачких и развојних пројеката који су рађени за потребе међународних институција, самостално или у сарадњи са другим домаћим и међународним научно-истраживачким организацијама.

Млади истраживачи су непосредно ангажовани и на свим пројектима и програмима примењеног истраживања које је Саобраћајни факултет радио за потребе српске привреде, државних органа (министарства, агенције и сл.). Овај сегмент истраживачког рада је веома важан не само за младе истраживаче, јер је то један од ефикасних начина за трансфер знања и истраживачких достигнућа привредним субјектима који истовремено представља реалну верификацију резултата научно-истраживачког рада.

Резултати рада младих истраживача на Саобраћајном факултету су урађене докторске дисертације и магистарски радови. Поред тога резултати су саопштавани у релевантним часописима, зборницима научних и стручних скупова и радионицама.

Програм развоја научно-истраживачког подмлатка за наредних пет година

Основа за програм рада и развоја научно-истраживачког подмлатка на факултету биће:

- Нови концепт докторских студија
- Програм научно-истраживачког рада

Нови концепт докторских студија створио је услове за ефикаснији и рационалнији приступ програму развоја научно-истраживачког подмлатка и на Саобраћајном факултету. Докторске студије се реализују кроз један студијски програм из области саобраћаја, транспорта, комуникација и логистике. Циљ је стицање компетенција за научно-истраживачки рад који обухвата планирање и пројектовање, управљање, експлоатацију и одржавање, безбедност, заштиту животне средине, одрживи развој, експертизе, информационе технологије, економију, менаџмент, маркетинг, операциона истраживања и моделирање у саобраћају, транспорту, комуникацијама и логистици.

Програм научно-истраживачког рада, који се заснива на новом концепту докторских студија, створиће услове да Саобраћајни факултет имплементацијом програма развоја научно-истраживачког подмлатка у наредних пет година омогући брже и компетентно укључивање младих у научно-истраживачки рад у областима:

- Основних истраживања у саобраћају, транспорту, комуникацијама и логистици;
- Технолошког развоја;
- Енергетске ефикасности;
- Одрживог развоја.

Примарни резултат овог програма треба, а и мора да буде стварање таквих услова да након завршетка докторских студија млади истраживачи могу компетентно да се баве научним радом не само у научно-истраживачким организацијама (Институти, факултети) већ да могу дати свој допринос и у примењеним пројектима за потребе привреде, државних органа и агенција. То претпоставља повезивање и међузависност између програма докторских студија, тема и резултата истраживања у области основних истраживања, технолошког развоја, енергетске ефикасности и свакако примењених истраживања за потребе привреде.

За остваривање програма развоја подмлатка за рад на научним и истраживачким пословима факултет, сам и у сарадњи са Републиком Србијом, њеном привредом и међународним организацијама треба да дефинише дугорочне и стабилне изворе финансирања. Поред тога неопходно је постојеће облике међународне сарадње подићи на већи ниво, као и наћи нове облике сарадње и повезивања са сродним међународним институцијама.

На основу досадашњег искуства процена је да ће се у наредних пет година на Саобраћајном факултету кроз нови концепт докторских студија за научно-истраживачки рад оспособити просечно 5 кандидата годишње односно најмање 20 за наредних 5 година.